

Janusz Pieniążek

"Aleksandra Fredry farsa osiecka", Julian Krzyżanowski, Przemyśl 1969 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 13/38, 131

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ KRZYŻANOWSKI Julian: Aleksandra Fredry farsa osiecka. W: Z dziejów kultury i literatury Ziemi Przemyskiej. Przemysł 1969 s. 97-105.

Autor zajmuje się komedią Aleksandra Fredry "Gwałtu, co się dzieje" z punktu widzenia paremiologii, wykazując powiązania głównych wątków komedii z popularnymi od XVI wieku przysłowiami polskimi o Osieku, w którym kowal zawinił, a ślusarza /krawca, stelmacha, kołodzieja/ powieszono; anegdota ta ma zresztą swoje odpowiedniki węgierskie i jugosłowiańskie. Autor prześledził także dzieje wątku rządów niewieścich, zwracając szczególną uwagę na literaturę staropolską, na koniec zaś zajął się materiałem przysłowiowym zawartym w tekście komedii Fredry.

BP/38

J.P.

/II/ ŻYGA Aleksander: Kornel Ujejski w Medyce. W: Z dziejów kultury i literatury Ziemi Przemyskiej. Przemysł 1969 s. 173-192.

Relacja o rocznym okresie w życiu Kornela Ujejskiego/1857-1858/, gdy po niepowodzeniach rodzinnych i majątkowych osiadł u swego przyjaciela, Mieczysława Pawlikowskiego, w Medyce, będącej podówczas ważnym ośrodkiem życia kulturalnego. Na podstawie materiałów archiwalnych autor przedstawia ów płodny okres w życiu poety, choć utwory powstałe wtedy są bardzo nierównej wartości /wartościowe "Błonia Medyckie", liryki, pierwsze "Tłumaczenia Szopena" obok nieudanego "Głosu do braci szlachty", pozostającego do dziś w rękopisie/. Związek Ujejskiego z Pawlikowskim i Medyką utrzymał się na długo i z tym kręgiem wiąże się późniejszy udział poety w przygotowaniach do powstania styczniowego. Poezja Ujejskiego nie pozostała bez wpływu na ideologię i twórczość chłopów galicyjskich, o czym świadczą wspomnienia Józefa Bojki.

BP/38

J.P.